„Danskeren“,

et halvugentlig Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika,

udgivet af
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

„Danskeren“ udgaar hver Tirsdag og Fredag.
Pris pr. Aargang
i de Forenede Stater $1.50, Udlandet $2.00.
Bladet betales i Forskud.
Bestilling, Betaling, Adresseforandring og andet angaaende Bladet adresseres:
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

Redaktør: A. M. Andersen.
Alle Bidrag til „Danskeren“s Indhold: Afhandlinger, Korrespondancer og Artikler af enhver Art, bedes adresseret:
A. M. Andersen, Blair, Nebr.

Entered at the Post Office at Blair, Neb., as second klas matter.

Advertising Rates made knows upon application.

„Danskeren“
bliver sendt til Subskribenter, indtil udtrykkelig Opsigelse modtages af Udgiverne, og al Gæld er betalt, i Overensstemmelse med de Forenede Staters Postlove.

Naar Læserne henvender sig til Folk, der averterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysning om det averterede, bedes de altid omtale, at de saa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Nytte.

Bibelen i den offentlige Skole.

En Pamflet, hvori dette Spørgsmaal drøftes, er nylig tilsendt os. Skriftets Forfatter er W. F. Mc Cauley, Cincinnati, O.

Manden argumenterer ret godt, saa langt det naar. Grundene, han angiver, for at Bibelen bør bruges i den offentlige Skole er følgende:

1. Ungdommens Uddannelse er mangelfuld, naar den er indskrænket til intellektuelle Emner.

2. Der kan ikke undervises effektivt i Moral uden Bibelen.

3. Endog af Hensyn til den aandelige Kultur er Bibelen „par excellence“ Bogen for Skolerne.

4. Det ligger i Statens Interesse at meddele Undervisning i Moral og Religion som Grundlag for dens egen Velfærd.

Her anføres en Udtalelse af en Overrets-Dommer Hagan ved en Afgørelse angaaende Bibelens Brug i den offentlige Skole: „Medens Religionen som Begyndelsesspire findes i den menneskelige Sjæl, ligesom Anlæg til Regning eller andre Videnskaber findes i hans Hjerne, saa behøver den Udvikling og Retledning for Statens Bedste“.

5. Vi burde have Bibelen i den offentlige Skole, fordi denne Nation er en kristen Nation.

6. Bibelens Læsning i Skolen vilde ikke nødvendiggøre Forening af Kirke og Stat.

7. Heller ikke vilde Bibelens Læsning i Skolerne medføre Sektvæsen.

8. Læsning af Bibelen vilde ikke gøre Brud paa Samvittighedsfriheden.

9. Paa den anden Side har Staten ingen Ret til at vedtage Love, som er fjendtlige mod religiøse Interessier.

10. Der foreligger ikke nogen almindelig Fordring om Bibelens Udelukkelse af Skolen.

Som sagt, dette er ret godt, saa langt det naar. Og, som vi skrev for kort Tid siden, er der ingen Grund til at nedlægge noget Forbud mod Bibelens Brug i Statens Skoler. Vi vil være med til i det mindste at hævde dens Ligeberettigelse ved Siden af al anden Litteratur. Men naar man vil befale dens Brug overalt i de offentlige Skoler, saa er vi ikke med. Og hvorfor? Jo —

Hovedsagelig fordi den offentlige Skole eller Folkeskolen udelukkende er en statslig Indretning. Den er oprettet af Staten og styres fra øverst til nederst af Staten. Alle Skoleembedsmænd vælges som andre Embedsmænd i Stat, County og By.

Dette gælder „Board of Regents“, eller hvad de nu kaldes i de enkelte Stater, for Universitetet, Stats- og County Superintendent saavel som „Board of Education“ i Byerne og „Board of Directors“ i Landdistrikterne. Det er de Myndigheder, der styrer Skolerne. Kirken har som saadan slet ingen Indflydelse her. Kun som Borgere kan Kirkens enkelte Medlemmer øve Indflydelse ved Siden af andre Borgere paa Valget af dem, der styrer de forskellige Skoler.

Og Staten sørger for Uddannelse af Lærere til disse Skoler. Rigtignok tillader den, at unge Mennesker, som uddanner sig for Lærergerningen ved kristelige Skoler, kan tage Eksamen uden at frekventere Statens Normalskoler eller Universiteter og paa lige Fortjeneste faa lige Adgang til at beklæde Lærerposter i Folkeskolen — en Liberalitet, som Kirken med Tak bør paaskønne. Men Staten som saadan kan ikke ved Uddannelsen af Lærere kvalificere dem for Brugen af Bibelen. Det ligger i det hele taget ikke i Statens Magt at stille den Fordring til Lærerne, at de skal være Kristne. Og vi ønsker ikke at se Bibelen brugt i Skolerne af Lærere, som er enten helt ligegyldige for den eller endog fjendtlige imod den. Først dersom Staten vedtog en kristen Bekendelse, kunde den nogenlunde blive i Stand til at forsyne Skolen med Lærere, der var nogenlunde skikkede til at bruge Bibelen i Skolerne.

Det er ganske rigtigt, hvad Mr. McCauley hævder angaaende Ungdommens Uddannelses Ufuldstændighed uden Religion — om Bibelen som Moralens Grundlag — om den som Bogen „par excellence“ for Aandskulturen etc. Men det synes, som han næsten har glemt eller overset to mægtige Faktorer i Ungdommens Opdragelse og Uddannelse, nemlig Hjemmet og Kirken.

Det er slet ikke fornylig, at vi har faaet Øjet op for, at Folkeskolen her i Landet ikke vilde være meget værd, dersom den ikke havde Kirken og kristelige Hjem ved sin Side. En stor Del af Lærerne og Lærerinderne i vore Skoler er Kirkemedlemmer, og ligesaa er baade Børn under kristelig Indflydelse i mangt et godt Hjem, og flere Medlemmer af baade de lavere og højere Skolestyrelser er enten Kristne eller under kristelig Indflydelse. Tusinder og atter Tusinder af vore Lærere sidder Søndag efter Søndag i Kirken og hører Bibelens Ord baade læst og udlagt.

Ad den Vej er det, vi kan vente kristelig Morals Indflydelse i vore Skoler. Derfor vil vi ogsaa atter minde om, at ogsaa vi bør som Kirke og Kristne lade det være os en Samvittighedssag at forsyne Skolerne med saa mange kristelige Lærere som muligt.

Og den Mangel i Uddannelsen, som vor Folkeskole unægtelig lider af, den skal og kan ikke udfyldes ved at føre Bibelen ind i Folkeskolen, som den er indrettet; den maa udfyldes af Kirken og de kristne Hjem, hvor vi, Gud ske Tak, har fri Religionsøvelse.

Saadan ser vi paa den Sag. Har andre forskelligt Syn paa den, saa er „Danskeren“s Spalter til Tjeneste.

Fremskridt.

Et Stykke Nutidsfilosofi af en, som ikke er Filosof.

Fremad, fremad! — Det er Feltraabet paa alle Sider. Det lyder fra Politikkens Verden, fra Videnskabens Verden, fra Handelsverdenen, fra Landbrugsomraadet, fra Kirke, fra Skole, fra Foreninger af alle Slags o. s. v. Derfor kommer Spørgsmaalet ganske af sig selv til enhver af os: Hvor hører du hjemme i alt dette?

Hvis man nu ikke er en Per Tot, som hverken gør ondt eller godt, men gerne vil fremad, frem til noget sandt, godt og skønt, saa gælder det jo at finde den Fylkning og den Bane, som betegner et virkeligt Fremskridt. Thi at mene, at indbilde sig, at alt, hvad der udgiver sig for at være Fremskridt, virkelig er det, er dog alt for naivt, dumt. Man ved da, at der ofte har lydt Røster, der kaldte: Fremad, fremad! men de, der fulgte, landede i Mosehullet, i Dyndet, i Ørkenen eller i et bundløst Dyb. Det gælder derfor at skelne mellem Raabene, om man kunde høre et Raab, som bærer Præget af tilforladelig Autoritet. Det gælder at finde en fast og sikker Fremskridtets Bane, som leder til sollyse Højder med Udsigt over dejlige Sletter. — Men stands lidt, er det ikke det rette Fremskridt, at man søger at være liberal, "broadminded"? Lyder det ikke netop nu: Bort fra gammel Overtro, gamle Fordomme, alt Snæversyn! — Ja, hvis man slipper ud af det snævre, saa maa man komme ud i det vide, det maa da være logisk rigtigt. — O hvor dejligt, vide, vide Sletter alle Vegne, store udstrakte Horisonter! — Mon ikke der er vide Udsigter i Sahara? Jeg har aldrig været der, skønt jeg en Gang øjnede Landet, hvor den ligger. Men jeg har nu altid forestillet mig, at man der har en meget vid Horisont. Dertil har jeg læst, at der er mange dejlige Fata Morganaer. Mon der skulde findes Analogier, Ligheder mellem den moderne Liberalisme og Sahara? — Tiden vil vise det, dersom ikke noget andet vil. Eller betegnes Analogien bedre ved Sletten langs Jordanen, som Lot saa den? Den var dejlig, bølgende med Græs, det var næsten som i Edens Have. Hvilket Fremskridt Lot kunde gøre ved at bosætte sig der: blomstrende Stæder, frugtbare Sletter. — Efter en Tids Forløb besad Lot en eneste Klædning, og Byen og Sletten efterlod et forbrændt Hul. Mon der skulde være Ligheder mellem Socialisme, Anarkisme, Nihilisme, Libertisme o. s. v. paa den ene Side og Sodoma og Gomorra paa den anden? Mon der skulde være Ligheder mellem Rationalisme, moderne Bibelkritik og Teologi, konfessionsløs Kristendom og religiøs Opdragelse fra Hjemmet til Universitetet paa den ene Side og de vide Udsigter med Fata Morgana i Sahara paa den anden? —

Jeg har læst en lille Smule Historie, ikke meget, men lidt til Husbehov, og man maa jo saa hjælpe sig, saa godt man kan, med det, man har. Det var en Gang i gamle, gamle Dage — der sandtes nemlig ogsaa Fremskridtsfolk i gamle Dage — at det lød til Israels Børn: Fremad, fremad, bort fra Moselovens Snæversyn og op paa Baals Solhøje med de vide Syn og Ubegrænsede." — Nu disse snæversynede Profeter, [illegible] lelige med deres Tordener og Straf, Ødelæggelse og Helvedbrand! — Hvem var saa meget vidtskuende i de Tider? Historien har svaret. — Der var en Gang et stort, stort Rige. Det var ikke saadant et lille bitte Rige som Israel, hvis Grænser laa saa nær sammen, nej, her var Grænserne vide. Der var ogsaa vide Tanker ,vid Kultur, vid Handel og meget andet vidt. Der kendte man Mændene med det vide Syn, Sokrates, Plato, Aristokeles, Cicero, Seneca, Marcus Aurelius o. s. v. Rom, hvilket betydningsfuldt Navn. Der var i dette store Rige et lille Folk, af dem man plejer at kalde de snæversynede. De dyrkede en, som var bleven korsfæstet, men som de sagde at være staaet op fra de døde. — Dum Snak, Overtro, Snæversyn. De var nogle dumme Æsler, og deres korsfæstede Gud var en Æsel. — Men disse saakaldte Æsler beholdt Fremtiden alligevel. Statskunst, Philosophi, Krigskunst kom alle tilkort, thi de var stødt paa en stærkere Magt. — Det ser næsten ud, som om der var noget i Læren om „the survival of the fittest“. — Men af det gamle Rom opstod et nyt. Jesustilbedernes Kraft grundlagde det.f Af de to Fremtidsprincipper og deres Riger, hvoraf det ene hed Verden og det andet Guds Rige, sejrede det sidste, og derfor beholdt det Fremtiden: dets Folk bevise sig at være det rette Fremskridtsfolk. — Holdt nu, siger nogle, det var et rart Fremskridt med Pave og Munke og Skærsild og Aflad og Inkvisition! — Ja men, kære Ven, Kirken være god eller slet, Historien giver det uomtvistelige Vidnesbyrd, at den beholdt Marken. Det faar vi derfor lade staa. Dernæst skulde du lære at skildne mellem Tingene lidt, at analysere Aarsag og Virkning o.s.v., naar du vil være Fremskridtsmand, thi du kan være vis paa, at baade Nutid og Fremtid vil kræve dette, allerhelst af sine Bannerførere. Verden bukkede vel under i Kampen om Fremtiden, men den døde ikke, opgav ej engang Kampen. Den blev from, thi den saa jo, at det fromme var i Kurs. Saa gik den ind i Kirken, iførte sig Munkekappe, Bispeornat og Pavekrone. Den satte sig paa Professorstol med Briller paa og dybsindige Rynker mellem Brynene. Saa tog den Sokrates, Plato, Aristoteler o.s.v. og stillede dem op paa Skuldrene af Jesus, Peter og Paulus, krøb dernæst aller øverst og talte om det vide Syn og om Fremtid. — Men saa kom der en lille Mand i en Munkekutte nede i Wittenberg i Tyskland og rendte saa stærkt imod hele Forestillingen, at den ramlede overende. — Nu ved jeg nok, at man lige siden har prøvet paa at stille det hele op igen baade i Rom og uden for Rom, og at man har meget travlt dermed i vore Dage baade i Europa og Amerika. Kun at man nu forsøger fire Etager. Nu bliver Taarnet saadan 1. Jesus, Peter og Paulus, 2. Sokrates, Plato o.s.v., 3. Kant, Hegel, Voltaire, Spinoza, Georg Brandes, 4. sidst men ikke mindst sig selv, undtagen man er lidt beskeden og giver Plads for Avisredaktøren eller en anden Klatsmører, dog altid med den Udvej, at man selv kan forsøge en Etage højere endnu, thi det gælder jo om at holde en Plads aaben. — Nu ja, tynde Spidser tager sig bedst ud. — Jeg kommer her lige til at tænke paa Babelstaarnet. — Men prøv nu at analysere lidt, saa vi kan skilne mellem Tingene. Hvem er det egentlig, der forsøger at rejse dette Taarn. Er det Kirken eller Verden? og i sidste Fald: er det Verden udenfor Kirken eller Verden i Kirken? Jeg mener nu, det er Verden baade i og udenfor Kirken, men jeg er jo kun en stakkels Landsbypræst og ingen Filosof. Imidlertid fordrister jeg mig til at have en Mening alligevel. Forresten synes jeg, det var en hei køn Bygning, vi her fik stillet op, med de tynde Spidser. Hvorfor saa ikke lade den staa? Ja hvorfor? —

Jeg har imidlertid set noget andet foregaa, og jeg hører en anden Røst, som raaber: Fremad! Den lød allerede i Skabningens Morgen saaledes: „Gører eder Jorden [illegible] danig." Saa skete rigtignok det, der blev saa saare skæbnesvangert. Den, der havde faaet Kaldet til at gøre sig til Skabningens Herre, blev Syndens Træl. Og lige fra den Tid til vore Dage ser det ud til, at han i sin blinde Iver er altfor optaget af ogsaa at gøre sig til Skabningens Træl. Nu er der jo rigtignok mange Slags Skabninger: Mennesker, Dyr, Stjerner, Gudebilleder og klingende Mønt, — „the almighty dollar" du, med den skønne Paaskrift. — Men tys, jeg hører en anden Røst, den lyder saaledes": „Gaar ud i al Verden og gører alle Folkeslag til mine Disciple." Men det er for mig, som om denne Røst genopvækker den første, og det kommer derfor til at lyde i mine Ører saaledes. Du Menneske og du Menneskeslægt paa hele Jordens Kreds, bliv genfødt ved Troen paa den korsfæstede og genopstandne Jesus Kristus, Guds Søn og Menneskens Søn, og gaa saa i din genfødte Kraft og gør dig Jorden underdnaig: Jorden med dens Mennesker, Jorden med dens Dyr, Jorden med dens Naturlove og Naturkræfter, og alt hvad der er derpaa. — Hvor tror du saa, det sande Fremskridtsraab lyder? Hvor tror du saa, den Vej gaar, som i Sandhed bærer fremad, ja bærer Fremtiden med sig? Tror du ikke, den hedder Forsoningsvejen, Omvendelsesvejen, Helliggørelsesvejen og Herliggørelsesvejen? Tror du ikke, at de rette Fremtidshøjder er det nye Jerusalems Høje? De Tinder, man der bygger paa, synes ikke at blive tynde eftersom de højner sig, thi Grunden er fuldkommen, og det er Toppen ogsaa. Det siger da Johannes i Aabenbaringens 21. Kapitel. Fra disse Højder har man set den hele Verden gaa til Grunde med alle dens mægtige, med alle dens vise og med al dens Stræben. Men selv staar man ved Tidens og Skabningens rette Herres Side og deler hans vide Syn, — alt af Naade, alt for Lammets Skyld.

Jeg lærte en køn lille Sang i min Barndom; den er meeske ikke saa filosofisk anlagt, men du og jeg kan da heller ikke leve paa den bare Filosofi, thi vi har jo begge et Hjerte. Her har du Sangen. Det er en Fremskridtssang.

„Fremad!“ er Verdens vilde Røst,
Med Damp og med Vind til Vinge.
„Hjemad!“ er Hjertets milde Trøst,
Den hvisker saa varmt herinde.

„Fremad til Ære!“ er Verdens Raab,
Mens Bølgen mod Stavnen bruser.
Hjemme at være er Hjertets Haab,
Som Sjælen igennem suser.

Hjemme at være paa kendte Strand,
Hvor Savnet tildels kan stilles,
Hjemme at være i Livets Land,
Hvor aldrig mere vi skilles!

Hjemme at være, hvor Sol og Sky
Gaa ned bag de vante Tinder —
Hjemme at være i Himmelby,
Hvor Solen evindelig skinner.

Derfor skal Savnets tunge Tid,
Som friste vi maa herneden,
Smelte som Sne for Solen blid
Ved Haabet om Gensynsglæden.

Et godt Tilbud!
Benyt Lejligheden!

Böger for En Dollar.

Det tilbydes „Danskerens“ og „Kirkebladets“ Holdere, som betaler deres Blad (eller Blade) op til Nytaar 1909 og samtidig **bestiller og betaler for een ny aarlig Holder** af eet eller begge nævnte Blade, for

Een Dollar Böger.

efter nedenstaaende Bogliste.

Det samme Tilbud gælder ogsaa ny Holdere, som bestiller og betaler eet eller begge de nævnte Blade for sig selv og for een Person mere for et Aar. Saadanne faar saaledes ogsaa for

Een Dollar Böger

efter Boglisten. Ligeledes: de, som bestiller og betaler enten „Kirkebladet“ eller „Danskeren“ for et Aar for en ny Holder i Fædrelandet, faar førstnævnte Blad for 75 Cents og sidstnævnte for $ 1,50.

For hver Holder mere, end den ene her omtalte, faar den, som indsender Bestillingen, Bøger til

en halv Dollars Værdi.

Disse Tilbud gælder fra nu af og til d. 1. Februar 1908.

Benyt nu Lejligheden!

Direktionen for D. L. P. H.

Holms Danmarkshistorie, 2 Dele, indb.	$ 1,00	Cents.
Heuch: Mod Strømmen og Svar, indb.	$ 1.00	—
Kristi Efterfølgelse, af Thomas a Kempis	50	—
Naar Dækket falder, af Almquist, indb.	30	—
Skrøbelig, dog stærk, af M. Blædel, indb.	25	—
Den kristelige Studenterbevægelse af Helberg	[illegible]	—
Strandfogdens Datter, af N. P. Madsen	$ 1.00	—
Min Kamp med Mormonerne, af John Nielsen	10	—
Den lyse Gud (The fair God), Lew. Wallace	80	—
Erindringer fra mit Liv, af Wilh. Beck	$ 1.00	—
En Pilgrims Vandring, af John Bunyan	70	—
Den lille Søfugl om Kristiforfølgelsen i Spanien	40	—
Herren er mit Skjold, indb.	40	—
Mirjam Rosenbaun of Edersheim, indb.	50	—
Jesu Billede, Digt af Munch, indb.	25	—
Ægteskabet og Huslivet, af Klaveness, indb.	25	—
Kristi Kærlighed, I Samling, 50 Fortællinger, indb.	60	—
— • — II — 31 — —	60	—
Ben Hur, af Lew Wallace, indb.	$ 1.25	—
Seks Fortællinger for Børn, af Steffensen og Ussing, indb.	40	—
Fortællinger for Børn, • — — —	40	—
Fire Fortællinger for Børn, — — —	40	—
Troens Betydning for dem, der vil frem i Verden, af Skovgaard Petersen, i Omslag 60c., indb.	80	—
Kristus og de Studerende, — — indb.	45	—
Zionismen, af Pastor Harald Jensen	10	—
Frelst ved en Salme, i Omslag	15	—
Hvad Maanen fortalte, en Julegave af N.	20	—
Under vilde Roser, af Jan Mc. Laren, indbb.	80	—
Hedehuset, af H. Glaubrecht, i Omslag 20c., indb.	35	—
Adventsklokker, af Ernst Evers, i Omslag 20c., indb.	40	—
Splinter af et Verdensspejl, af Pastor J. M. Hansen	25	—
Ekko fra Salomons Højsang, — —	10	—
Vejblomster, i Omslag 50c., Papbind 75c., fint indb.	$ 1.00	—
Hjerteskud, • — —	10	—
Rejsetanker, — —	5	—
Gipsy Smith, to Foredrag, — —	20	—
Om Troens Vished, af Pastor P. S. Vig.	5	—
De tre økonomiske Symboler —	10	—
Hvor Danskerne findes i Amerika, af Pastor A. M. Andersen	10	—
Smuler om Barnedaaben, af Pastor J. Pedersen	10	—
Hvad har vi i vor Bibel, af K. J.	10	—
Gennem Ildprøven, af Harald Smith, indb.	50	—
Er det Nyt?, af N. P. Madsen	10	—
Solopgang, — fint indb.	$ 1.00	—
Vejen til Fred, — i Omslag 25c., indb.	40	—
Missionsbudet, 1 Del, 1896, 160 Sider.	25	—
Mikkelsen: Dansk Sproglære, indb. 25 Cents, store Udgave	45	—
V. Becks Julegave, 1899, den sidst udgivne af Beck,	20	—
Indre Missions Almanak, 1907	20	—
Livsbilleder fra Kirken i Norden, indb.	80	—
Børneopdræt, af Kr. Larsen •	25	—
Nansen i den frosne Verden, Pragtudgave, indb.	$ 2.50	—
Om Amerika, af Fischer Hansen, Pragtudgave, indb.	$ 2.00	—
Om en fornuftig Børneopdragelse, af Thiersch	10	—
Adlede Sjæle, af Hesba Stretton, indb.	50	—
Straa og Guld, af Gerhard, i Omslag 15 Cents, indb.	25	—
Mc. Kinleys berømmelige Livshistorie, Pragtudgeve indb.	$ 1.20	—
Martyrerne i St. Andrenos, i Omslag 20 Cent, indb.	40	—
Aarsberetninger fra 1901, 1902, 1903, 1904, hver	10	—
En polsk Familie, af C. Hauch, indb.	$ 2.40	—
Johannes Falk, af H. F. Ewald —	$ 2.40	—
Svenskerne paa Kronborg, — • —	$ 2.40	—
Den skotske Kvinde paa Tjele — —	$ 2.60	—
Min Kamp med Mormonerne, af Joh. Nielsen	10	—
Jadviga, af Ernest Schrill, indb.	80	—
Oliver Tvist, af Chas. Dickens, indb.	80	—
Pioneerlivet i et stort dansk Settlement, af Aug. Rasmussen	25	—

Skriv tydelig og klart! Send alle Bestillinger til

Danish Luth. Publishing House,
Blair, Nebr.

NB: Ønskes Bøger for mere end Præmiebeløbet, bedes Pengene medsendt Bestillingen. Pengene sendes bedst som Money Order, faaes paa Posthuset, og hele Beløbet for Bøgerne maa sendes samtidig med Bestillingen.